

Nedgang i nordiske FoU-utgifter i 2014

Tall fra OECD viser at de nordiske landene til sammen brukte om lag 326 milliarder NOK til forskning og utviklingsarbeid (FoU) i 2014. Dette gir en realnedgang på 1 prosent fra 2013. Nedgangen er størst i Finland hvor 2014 føyer seg inn i en nedadgående trend over flere år. I 2014 er det også nedgang i Sverige for første gang siden 2010. Tross nedgangen er Finland og Sverige fortsatt blant landene i verden som bruker mest på FoU, målt som andel av BNP. Nedgangen i Finland og Sverige veies opp av realvekst i Norge og Island og i noe mindre grad i Danmark.

Sveriges og Finlands andeler av Nordens FoU krymper

Sverige stod i 2014 for 40 prosent av de samlede FoU-utgiftene i Norden. Danmarks andel var nesten 23 prosent og Finlands andel var 20 prosent, mens Norge stod for 16,5 prosent. Islands utgifter utgjorde i underkant av 1 prosent. Fra 2013 har Sverige og Finland gitt ca. ett prosentpoeng hver til de øvrige landene. Dette inngår i en mer langvarig trend hvor særlig Sveriges andel er blitt redusert, mens Danmarks og Norges andeler har økt.

Foretakssektorens andel av totale FoU-utgifter er langt høyere i Sverige, Finland og Danmark, enn i Norge og Island. Dette henger hovedsakelig sammen med landenes næringsstruktur og andelen større bedrifter innenfor FoU-intensive næringer.

FoU-utgifter i de nordiske landene i 2014 etter sektor for utførelse og som andel av BNP. Milliarder i nasjonal myntenhet.

Utførende sektor ¹	Danmark		Finland		Island		Norge		Sverige	
	DKK	%	EUR	%	ISK	%	NOK	%	SEK	%
Foretakssektoren	38,0	64	4,4	68	21,4	57	28,9	54	83,0	67
Offentlig sektor, inkl PNP	1,6	3	0,6	9	3,0	8	8,2	15	4,9	4
Universitets- og høyskolesektoren	19,7	33	1,5	23	13,3	35	16,7	31	35,9	29
Totalt	59,3	100	6,5	100	37,6	100	53,8	100	123,8	100
Andel av BNP i % i 2014	3,05		3,17		1,89		1,71		3,16	
Andel av BNP i % i 2013	3,06		3,30		1,87		1,65		3,31	
Andel av BNP i % i 2012	3,00		3,42		..		1,62		3,28	
Andel av BNP i % i 2011	2,97		3,64		2,49		1,63		3,25	

Kilde: OECD MSTI 2015/2

¹ Foretakssektoren omfatter næringslivets egen FoU og forskningsinstitutter som i hovedsak betjener næringslivet. Offentlig sektor omfatter forskningsinstitutter (og andre offentlige organer med FoU) som hovedsakelig er kontrollert og finansiert av det offentlige. Privat ikke-forretningsmessig sektor (PNP) er i denne tabellen inkludert i offentlig sektor.

Størst realvekst i Norge

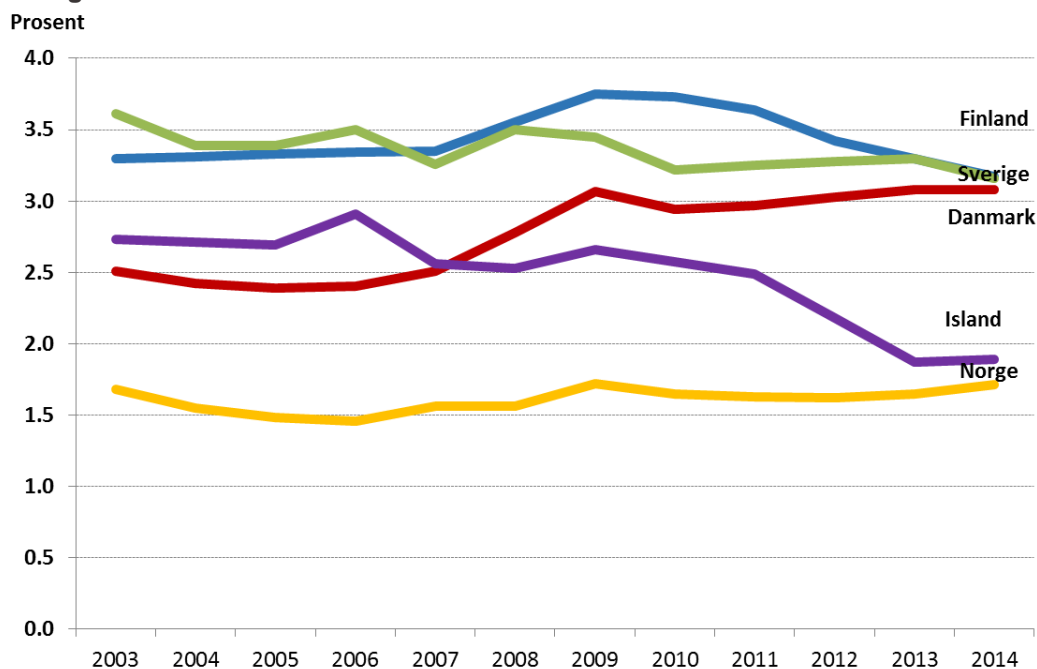
Fra 2013 til 2014 var det en realnedgang¹ i Norden på 1 prosent. Norge hadde en realvekst på 3,5 prosent mens Danmark og Island hadde realvekst på henholdsvis om lag 1 og i underkant av 3 prosent. I Finland var det en realnedgang på over 4 prosent fra 2013 til 2014. I Sverige var nedgangen på litt over 2 prosent i samme periode.

FoU-andelen av BNP synker i Finland og Sverige

Redusert FoU-innsats i Finland og Sverige gjenspeiles også i FoU-utgiftenes andel av landenes BNP. Finland har hatt en gradvis nedgang siden 2009 mens Sverige hadde en nedgang fra 2013 til 2014 etter en jevn økning siden 2010. I 2014 har de to konverget til et nivå på om lag 3,2 prosent. Nivået i Danmark har ligget rundt 3 prosent. Sammen med Finland og Sverige ligger Danmark i verdenstoppen med hensyn til andel av BNP som brukes på FoU. I Norge økte andelen noe mer i 2014 enn den har gjort de siste årene og lå i 2014 på 1,7 prosent. Norge har i hele perioden ligget klart lavere enn de andre nordiske landene. På Island er nivået omtrent uendret fra 2013 til 2014 på ca. 1,9 prosent, men har tidligere ligget høyere. Noe av denne endringen kan skyldes metodiske forhold med ny statistikkproducent.

¹ Realvekst er beregnet i PPP\$ (purchasing power parity). Prisnivåindikatoren justerer for valuta og kjøpekraft.

FoU-utgifter som andel av BNP i de nordiske landene i 2003–2014.

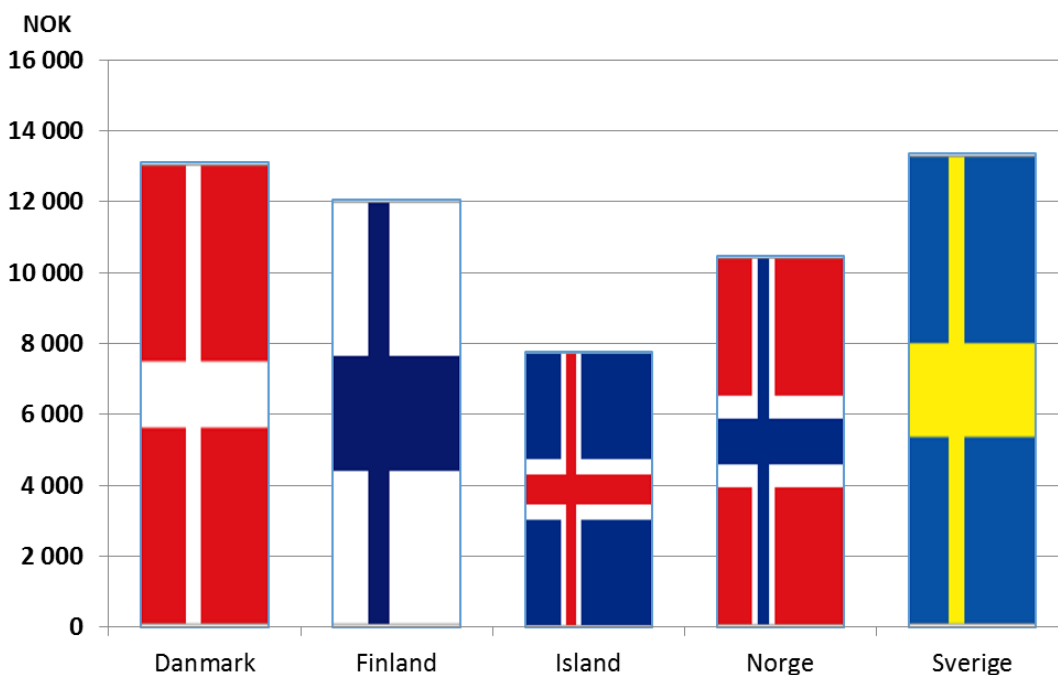

Kilde: OECD MSTI 2015/2

FoU-utgifter per innbygger høyest i Sverige og Danmark

I Danmark og Sverige lå FoU-utgiftene per innbygger på i overkant av 13 000 norske kroner. I Finland og Norge lå utgiftene på henholdsvis 12 000 kroner og 10 500 kroner. De siste årene ha Sverige oftest hatt de høyeste utgiftene per innbygger etterfulgt av Finland, men reduksjon her kombinert med økning i Danmark har ført til at Danmark i 2014 lå nær nivået i Sverige og høyere enn Finland. Island lå i 2014 fremdeles lavest av de nordiske landene med i underkant av 8 000 kroner per innbygger brukt på FoU.

FoU-utgifter per innbygger i de nordiske landene i 2014. NOK.

Kilde: OECD MSTI 2015/2